

21 2.6

17.08.90

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical
Office of Finland

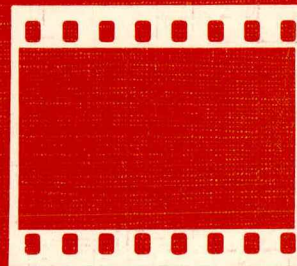
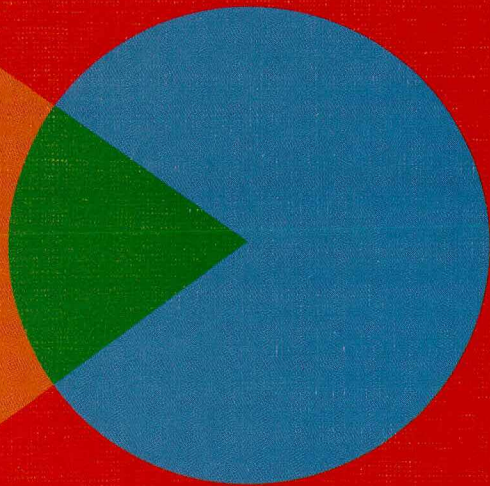

SVT

Kulttuuri ja viestintä 1990:3
Kultur och massmedier
Culture and the media

Joukkoviestinnän julkinen tuki

Tuomo Sauri

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical
Office of Finland

SVT

Kulttuuri ja viestintä 1990:3
Kultur och massmedier
Culture and the media

Joukkoviestinnän julkinen tuki

Heinäkuu 1990

Tilastokeskus
Statistikcentralen

162752

Tiedustelut-Förfrågningar:

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Tuomo Sauri
(90) 17 341

Kansikuva: Ilkka Kärkkäinen

TAULUKOISSA KÄYTETYT SYMBOLIT

Ei mitään ilmoitettavaa	–
Suure pienempi kuin puolet käytetyistä yksiköistä	0,0
Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma ilmoitettavaksi	..

Esipuhe

Tilastokeskuksen useissa julkaisuissa on eritelty joukkoviestintäjärjestelmän muutoksia ja taloudellista kehitystä. Tässä julkaisussa tarkastellaan valtion taloudellista tukea joukkoviestinnälle ja tuen kehitystä 1980-luvulla. Lisäksi erillistarkastelun kohteena ovat tekijänoikeuskorvaukset.

Julkaisu on osa Liikenneministeriön ja Tilastokeskuksen yhteistyötä joukkoviestinnän tilastollisessa kuvaamisessa.

Julkaisun tilastotiedot on kerätty useista eri lähteistä. Julkaisun on laatinut erikoistutkija Tuomo Sauri.

Helsingissä kesäkuussa 1990

Hilkka Vihavainen

Sisällys

Johdanto	6
Taulukot	
1 Valtion tuki lehdistölle 1980 ja 1985-90	11
2 Yleisen kuljetustuen käyttö lehtiryhmittäin 1980 ja 1985-89	13
3 Yleinen kuljetustuki ja valikoiva lehdistötuki sanomalehdittäin	14
4 Muut valikoivan lehdistötuen saajat	16
5 Varsinaisten aikakauslehtien saama yleinen kuljetustuki 1989	17
6 Mielipidelehtitukea saaneet lehdet 1989	19
7 Valtion kirjallisuusmäärärahat 1980 ja 1985-90	20
8 Kirjallisuuden osuus valtion taiteilija-apurahoista 1990	21
9 Valtion tuki kirjastoille 1980 ja 1985-90	22
10 Yleisten kirjastojen kirjahankinnat 1980 ja 1985-88	23
11 Peruskoulun oppimateriaalikustannukset 1980 ja 1985-88	23
12 Valtion elokuvataiteen määrärahat 1980 ja 1985-90	24
13 Suomen elokuvasäätien tukitoiminta 1980 ja 1985-89	25
14 Elokuvan osuus valtion taiteilija-apurahoista 1990	27
15 Elokuväsäätien tuki videotuotannolle ja -levitykselle 1986-89	28
16 Yleisten kirjastojen audiovisuaalinen aineisto 1987 ja 1988	28
17 Valtion äänitetuotannon tuki 1985-90	29
18 Yleisradion tuotot tilikausina 1980/81 ja 1985/86-1988/89	29
19 Joukkoviestinnän liikevaihto 1985-88	30

Liite: Tekijänoikeuskorvaukset	31
Liitetaulukot	
L 1 Tyhjäkasettimaksun nettokertymä 1985-89	33
L 2 Teoston perimät tekijänoikeuskorvaukset 1985-89	34
L 3 Teoston tilittämät tekijänoikeuskorvaukset ja osuus kasettimaksusta 1985-89	34
L 4 Gramexin perimät tekijänoikeuskorvaukset 1985-89	35
L 5 Gramexin tilittämät tekijänoikeuskorvaukset ja osuus kasettimaksuista 1985-89	35
L 6 Esekin jakama tuki edistämistarkoituksiin 1985-89 ja tuen jakautuminen 1989	36
L 7 Kopioston perimät tekijänoikeuskorvaukset 1985-89	37
L 8 Kopioston jäsenjärjestöilleen tilittämät valokopioinnin tekijänoikeuskorvaukset 1985-89	39
L 9 Kopioston osuus kasettimaksusta 1985-89	41
L 10 Avekin tukitoiminta tilikausin 1987/88 ja 1988/89	42

Johdanto

Tässä julkaisussa joukkoviestinnän julkiseen tukeen luetaan mukaan joukkoviestintäkulttuurin koko tuotantoketjuun, toisin sanoen luovaan toimintaan, tuotantoon ja jakeluun kohdistuva valtion tuki. Joukkoviestintäjärjestelmän ne osat, joiden toimintaan kohdistuu valtion taloudellisia tukitoimia, ovat graafisesta joukkoviestinnästä sanoma- ja aikakauslehdistö ja kirjankustannustoiminta. Sähköisen joukkoviestinnän ja tallenneviestinnän eri sektoreista valtion tukea saavat yleisradiotoiminta, elokuva, äänitetuotanto ja kuvatalennetuotanto. Osa tarkasteltavasta rahoituksesta sisältyy opetusministeriön hallinnonalan nk. taidebudjettiin eli taiteen edistämisrahoitukseen. Opetusministeriön hallinnonalalta mukana ovat myös kirjastomäärärahat. Lehdistön ja Yleisradion tuet puolestaan sijoittuvat liikenneministeriön hallinnonalalle.

Julkaisussa esitettävät tiedot ovat valtaosin yhdenmukaisia Tilastokeskuksen edellisen joukkoviestinnän julkista tukea eritelleen raportin (Joukkoviestinnän talous ja julkinen tuki. SVT. Kulttuuri ja viestintä 1988: 2) tietojen kanssa.

Seuraavassa käydään yhteenvedonomaaisesti läpi joukkoviestintäkulttuurin tukimuodot joukkoviestinnän eri sektoreilla. Julkaisuun sisältyvissä taulukoissa esitetään aikasarjatiedot tuen kehityksestä 1980-luvulla sektoreittain ja tukimuodoittain. Tiedot ovat vuosilta 1980 ja 1985-1989/90. Edellisestä julkaisusta löytyy 1980-luvun alkuvuosia koskevia tietoja.

Lisäksi julkaisuun sisältyy tekijänoikeuskorvauksia käsittelevä liite. Perusluonteeltaan tekijänoikeuskorvaukset ovat yksityisoikeudellisia korvauksia teosten käytöstä yksittäisille tekijöille. Kuitenkin tekijänoikeuden valvontaan ja korvausten jakoon on erityisesti parin viime vuosikymmenen aikana syntynyt sellaisia kollektiivisia järjestelyjä, joiden seurauksena tekijänoikeuskorvausten jako edunsaajille on osin alkanut muistuttaa julkista tukea. Tässä julkaisussa tarkastellaan tekijänoikeuskorvauksista sitä osaa, jonka piirissä tällaisia järjestelyjä esiintyy.

Lehdistö

Vuoden 1990 tulo- ja menoarvioesityksessä lehdistön suoraan taloudelliseen tukeen on varattu noin 140 miljoonaa markkaa. Lehdistön epäsuoraan tukeen (PTL-telelle maksettava korvaus postimaksualennuksista) myönnettiin noin 330 miljoonaa.

Parin viime vuoden aikana epäsuoran tuen osuus on jonkin verran laskenut ja suoran tuen osuus vastaavasti hieman noussut.

Lehdistön suoran tuen muotoja ovat:

- Valtioneuvoston jakama tuki, jota myönnetään sanomalehtien kuljetus- ym. kustannusten alentamiseen. Valtioneuvosto päättää tuen jakamisesta lehdistölautakunnan valmisteluun perustuvan liikenneministeriön esityksen pohjalta. Valikoivaa lehdistötukea on jaettu vuodesta 1974.

- Nk. puoluetuki, joka jaetaan eduskunnassa oleville puolueille tai muille kansanedustajien yhteenliittymille niiden lehdistön tukemiseen eduskunnan voimasuhteiden mukaan. Puolueet jakavat edelleen osuutensa yksittäisille lehdille. Tätä tukea saa myös Ahvenanmaan maakuntahallinto tiedotustoiminnan tukemiseen. Myös puoluetukea on myönnetty vuodesta 1974.

- Yhteisjakelutukea jaetaan jakeluihin osallistuvien sanomalehtien ja jakeluorganisaatioiden yhteisjakelukustannuksiin ja yhteisjakelun kehittämiseen

- Uutis- ja tietotoimistojen tuesta maksetaan avustuksia tietotoimistoille. Tämä määräraha on ollut budjetissa vuodesta 1971.

- Mielipidelehtitukea on jaettu vuodesta 1979 ja uskonnollisten lehtien tukea vuodesta 1977.

Lehdistön epäsuoraksi taloudelliseksi tueksi lasketaan yleinen kuljetustuki, joka maksetaan Posti- ja telelaitokselle sen kuljettamien sanoma- ja aikakauslehtien kuljetusmaksun alentamiseksi. PTL-tele pitää lehtikohtaista rekisteriä yleisen kuljetustuen määrästä. Yleiseen kuljetustukeen on varattu noin 330 miljoonaa markkaa vuoden 1990 tulo- ja menoarviossa.

Lehdistön epäsuorana taloudellisena tukena voidaan pitää myös (vähintään kuukaudeksi) tilattujen sanoma- ja aikakauslehtien liikevaihtoverovapautta. Aikakauslehtityöryhmä arvioi mietinnössään (1988) liikevaihtoverovapautuksen välilliseksi hyödyksi koko lehdistölle noin 200 Mmk vuoden 1986 hintatasossa. Liikevaihtoverovapaus on lehdistön yleisiin toimintaedellytyksiin vaikuttamista, jonka muuntaminen yksiselitteiseksi markkamääräiseksi tukisummaksi on vaikeaa eikä välttämättä luontevaa. Tämän julkaisun laskelmissa liikevaihtoverovapautta ei ole laskettu mukaan lehdistön rahalliseen tukeen.

(Lehdistön taloudellista tukea eritellään taulukoissa 1 - 6.)

Kirjallisuus

Varsinaisen kirjallisuustuen (taulukot 7 ja 8) yhteissumma vuodelle 1990 on noin 29 miljoonaa. Summaan on laskettu taulukoissa 7 ja 8 eriteltyjen määrärahojen lisäksi kirjallisuuden valtionpalkinnot sekä lastenkulttuurin edistämispurahoina jaetut rahat (yhteismäärältään noin 250 000 mk; kirjallisuuden valtionpalkintojen osalta kyseessä on arvio). Summaan eivät sisälly läänien taidetoimikuntien kautta kanavoituvat mahdolliset kirjallisuuden tukimäärärahat. (Läänien taidetoimikunnille osoitetaan vuoden 1990 tulo- ja menoarviossa kaikkiaan 20 miljoonaa markkaa eri taidemuotojen edistämiseen.)

Kirjallisuustuessa ei ole viime vuosina tapahtunut oleellisia tasomuutoksia. Vuodesta 1989 budjettiin on kuitenkin sisällytetty uutena tukimuotona kirjallisuuden julkaisutuki (500 000 mk vuodelle 1990) vähälevikkisen laatukirjallisuuden kustantamisen tukemiseen. Määrärahan jakaa Suomen Kirjasäätiö.

Valtaosin varsinainen kirjallisuustuki on kuitenkin kirjailijatukea. Se jaetaan hakemusten perusteella yksityisille henkilöille - kirjailijoille ja kääntäjille - sekä vähäisemmässä määrin kirjallisuuden yleiseen edistämiseen ja kirjailijajärjestöille.

Keskeiset kirjailijatuen muodot ovat eri pituiset kirjallisuuden taiteilija-apurahat ja kohdeapurahat (taulukko 7) sekä kirjastokorvausapurahat (taulukko 8). Jälkimmäisten osuus kirjallisuustuesta on yli puolet.

Eri pituisia taiteilija-apurahoja saa 102 kirjailijaa ja kääntäjää vuonna 1990. Kirjallisuuden kohdeapurahoja on myönnetty 10 kappaletta vuodelle 1990. Kirjallisuuden taiteilija-apurahojen ja kohdeapurahojen yhteissumma vuonna 1990 on 6,6 Mmk.

Kirjastokorvausapurahat ovat luonteeltaan valtion maksamia tekijänoikeuskorvauksia, joihin tulo- ja menoarviossa osoitetaan vuosittain 10 % yleisten kirjastojen kirjahankintoihin käyttämästä rahasta. (Arviomääräraha 16,5 Mmk vuonna 1990.)

Kirjallisuuden tueksi voidaan laskea myös valtion tuki kirjastoille (taulukot 9 ja 10). Tällöin ajatellaan kirjastoja kirjallisuuden jakelukanavana tai niiden kirjaostoja kustantamojen ja kirjakauppojen tukena.

Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin on 609 miljoonaa markkaa vuodelle 1990. Tulo- ja menoarvion kirjastomäärärahoissa ei ole erillistä momenttia nimenomaan kirjahankintoihin. Vuonna 1988 yleisten kirjastojen kirjahankintojen kokonaiskustannukset olivat 160 miljoonaa. Tästä rahasummasta valtionosuudeksi voidaan arvioida (kirjastojen toimintakustannusten valtionosuuden keskimääräistä tasoa mukaillen) noin kaksi kolmasosaa eli noin 105 miljoonaa.

Kirjastojen uushankinnat olivat vuonna 1988 noin 2,4 miljoonaa kirjaa. Suomen kustannusyhdistyksen jäsenkustantajien kokonaismyynti oli samana vuonna 23,3 miljoonaa kirjaa.

Kirjastojen vuosittaisten kirjaostojen määrä ei enää 80-luvun jälkipuolella ole kasvanut. Vuonna 1988 hankittujen kirjojen määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna.

Elokuva

Valtion elokuvataiteelle ja -tuotannolle osoittamat määrärahat ovat 59,3 miljoonaa markkaa vuodelle 1990 (taulukot 12 ja 14). Kotimaisen elokuvan tuotantotukeen tarkoitettua rahaa lisättiin 10 miljoonalla markalla. Kasvaneesta rahoituksesta osa käytetään televisio- ja videotuotannon ja jakelun edistämiseen.

Elokuvalle osoitettua taloudellista tukea voivat saada sekä alan yritykset että yksityiset henkilöt. Tukea jaetaan niin elokuvatuotantoon, elokuvateattereille kuin yksittäisten elokuvien esittämiseen.

Suomen elokuvasäätiö (ks. taulukko 13) on keskeinen valtion elokuvatuen jakokanava, jonka kautta valtion elokuvan tukemiseen osoittamia eri määrärahoja ohjataan. Elokuväsäätiö perustettiin vuonna 1969. Sen perustajina olivat opetusministeriö ja elokuvanvalmistajien, elokuvatoimistojen ja elokuvateatterinomistajien etujärjestöt. Vuodesta 1977 lähtien suurin osa valtion elokuvaturakirahoista on ohjattu säätiön kautta. Säätiön muita rahoituslähteitä ovat olleet kassettimaksut (vrt. tekijänoikeuskorvauksia käsittelevä liite) sekä elokuvateat-

terien säätiömaksut. Vuonna 1989 elokuväsäätiö käytti tukitoimintaan 32 miljoonaa markkaa (taulukko 13). Varoja osoitettiin kaikkiaan 547 eri tukikohteeseen. Tukea myönnettiin 77 prosentille hakemuksista.

Lähi vuosina Suomen elokuväsäätiötä ilmeisesti kehitetään entistä selvemmin elokuva-, televisio- ja videotuotannon yhteiseksi edistämisorganisaatioksi.

Valtion taiteilija-apurahojen merkitys ei ole elokuvan tuessa yhtä keskeinen kuin kirjallisuustuessa. Taiteilija-apurahojen ja elokuvatuotannon kohdeapurahojen yhteiskustannukset ovat 690 000 markkaa vuodelle 1990. Eripituisia taiteilija-apurahoja saa 24 elokuvataiteilijaa. Kohdeapurahoja on samalle vuodelle myönnetty 7 kohteeseen. (Taulukko 14.)

Taulukoissa 12 ja 14 eriteltyjen tukimuotojen lisäksi elokuvan tukeen luetaan valtionpalkinnot sekä lastenkulttuurin edistämismenoista elokuvaprojekteihin myönnettyt varat (yhteensä arviolta 120 000 mk vuonna 1990).

Video

Toistaiseksi videotuotannon ja -levityksen suora taloudellinen tuki on ollut vähäistä ja elokuväsäätiön kautta kanavoitu tuki on vieläpä markkamääräisesti supistunut. Tukea jaettiin ensi kerran vuonna 1986, silloin runsaat 2 miljoonaa markkaa. Vuonna 1989 tuki oli laskenut noin 1,2 miljoonaan markkaan. (Taulukko 15.) Viime vuosina tärkeämpi tuen lähde onkin ollut audiovisuaalisen viestintäkulttuurin edistämiskeskus AVEK, jonka tukitoiminta rahoitetaan tekijänoikeudellisilla tyhjäkasettimaksuilla (ks. tekijänoikeuskorvauksia käsittelevä liite). - Myös elokuväsäätiön kautta kanavoituista kolmesta videotuotannon tukimuodosta kaksi on rahoitettu kasettimaksuista.

(Lisäksi lastenkulttuurin ja nk. muista kohdeapurahoista myönnettiin tukea videoteoksille yhteensä 40 000 mk vuodelle 1990.)

Äänite

Tulo- ja menoarvioesityksessä oli äänitetuotannon tukeen erillinen määräraha viimeisen kerran vuonna 1988. Silloin se oli suuruudeltaan 230 000 mk (taulukko 17). Vuoden 1990 säveltaiteen kohdeapurahoista yksikään ei kohdistu äänitetuotantoon. Nk. muista kohdeapurahoista myönnettiin tukea yhdelle levytyshankkeelle (20 000 mk). Äänitetuotannon tukitoiminta kanavoituakin pääosin kasettimaksuvaroin, joiden käyttösuunnitelman hyväksyy opetusministeriö (ks. tekijänoikeuskorvauksia käsittelevä liite).

Yleisradio

Oy Yleisradio Ab on valtioenemmistöinen osakeyhtiö, jonka toiminnassa on lukuisia julkisoikeudellisia piirteitä. Niinpä se mm. vuonna 1951 vapautettiin tuloverosta lupamaksujen julkisoikeudellisen luonteen ja yleisradiotoiminnan yleishyödyllisyyden nojalla. Lain perusteella YLE ei maksa veroa myöskään muista myöhemmin muodostuneista tuloistaan, joista suurin erä on MTV:ltä

perittävät korvaukset ohjelma-ajasta ja lähetyserkkojen käytöstä (tilikaudella 1988/89 noin 275 milj. mk eli noin viidennes tuotoista).

Yleisradiotoiminnan kokonaistuotoissa suoran valtion tuen osuus on ollut vähäinen. 1980-luvun jälkipuolella se on ollut suuruudeltaan noin yhden prosentin luokkaa. Vuosikymmenen alkupuolella se oli vain 0,2-0,3 %. Tuki oli 11,4 miljoonaa mk eli 0,8 % tuotoista tilikaudella 1988/89 (taulukko 18). Viime vuosina tuki on myönnetty lähinnä suomalaisten tv-ohjelmien välittämiseen Tukholman alueella ja Ruotsin tv-ohjelmien siirtoverkon rakentamiseen Etelä-Suomeen.

Suhde liikevaihtoon

Edellä eritellyn joukkoviestinnän julkisen tuen yhteissumma vuonna 1990 on 1 376 miljoonaa markkaa. Tuen vertaaminen joukkoviestinnän liikevaihtoon antaa karkeahkon yleiskuvan tuen laajuudesta suhteessa kohdealueensa taloudelliseen toimintaan.

Vuodelta 1988 on käytävissä sekä tiedot joukkoviestinnän julkisesta tuesta että joukkoviestinnän liikevaihdosta. Tuona vuonna julkisen tuen piiriin kuuluvien joukkoviestinnän sektoreiden (sanoma-, paikallis- ja aikakauslehdistö, kirjankustannus, yleisradiotoiminta, äänitteet, kuvatallenteet, elokuva) liikevaihto oli yhteensä 11 306 miljoonaa markkaa (taulukko 19). Samana vuonna joukkoviestinnän julkisen tuen yhteissumma oli 1 097 miljoonaa markkaa. (Mikäli kirjastojen valtionapu kirjahankintoja lukuunottamatta vähennetään, tuen määräksi saadaan 655 Mmk.) Kaikkiaan joukkoviestinnän tuki oli siis suuruudeltaan noin kymmenen prosenttia sen kohdealojen liikevaihdosta.

Lehdistön suora tuki muodosti noin kaksi prosenttia alan liikevaihdosta. Kun yleinen kuljetustuki lasketaan mukaan, tuen suuruudeksi saadaan hieman alle seitsemän prosenttia.

Valtion kirjallisuudelle jakama tuki on myös noin seitsemän prosenttia kirjankustannusalan liikevaihdosta, kun kirjastojen kirjahankintojen arvioitu valtionosuus on laskettu mukaan.

Vain alle viisi prosenttia tuesta käytetään tallenneviestinnän, siis elokuvan, äänitteiden ja videon tukeen.

Joukkoviestinnän liikevaihtotiedoissa elokuva-alaa edustaa vain elokuvateattereiden liikevaihto, joten elokuvan tukirahoituksen suhteuttaminen on hankalaa. Joka tapauksessa taloudellisissa vaikeuksissa viime vuosina olleen elokuva-alan tuki on suhteellisesti muita aloja suurempaa. Tässä tulee selvästi esiin joukkoviestinnän tuen kulttuurinen luonne: ilman tätä tukea elokuvatuotantoa Suomessa tuskin olisi.

Videon ja äänitetuotannon suora valtioneuvoston tuki on marginaalisen vähäistä.

Yleisradiotoiminnan suora valtioneuvoston tuki on viime vuosina ollut noin yhden prosentin luokkaa. Kaapelitelevisio- ja paikallisradiotoiminta eivät saa julkista tukea lainkaan.

1 VALTION TUKI LEHDISTÖLLE 1980 JA 1985-90

TUKIMUOTO	1980	1985	1986	1987	1988	1989	1990
	<u>milj.mk</u>						
Valikoiva lehdistötuki 1)							
-valtioneuvoston jakama	32,0	45,2	48,8	60,2	61,3	62,8	66,0
-puolueiden kautta	32,0	45,2	47,0	40,1	40,9	42,4	45,0
Uutis- ja tieto- toimistojen tuki 2)	3,0	4,8	4,7	5,2	5,3	5,7	6,0
Sanomalehtien yhteisjakelutuki	0,5	6,8	15,0	15,0	10,0	9,3	13,5
Mielipide- lehtituki	1,0	1,4	1,7	2,0	2,1	2,3	2,4
Uskonnollisten lehtien tuki	1,4	1,6	1,7	1,8	1,8	2,2	2,0
SUORA LEHTITUKI YHTEENSÄ	69,9	105,0	118,9	124,3	121,4	124,7	134,9
Yleinen kuljetustuki 3)	209,6	334,4	302,0	331,6	349,4	350,0	331,0
TUKI YHTEENSÄ	279,5	439,4	420,9	455,9	470,8	474,7	465,9

Taulukko 1 jatkuu

TUKIMUOTO	1980	1985	1986	1987	1988	1989	1990
	%						
Valikoiva lehdistötuki 1)							
-valtionneuvoston jakama	11,4	10,2	11,5	13,2	13,0	13,2	14,2
-puolueiden kautta	11,4	10,2	11,1	8,8	8,7	8,9	9,7
Uutis- ja tietotoimistojen tuki 2)	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3
Sanomalehtien yhteisjakelutuki	0,1	1,5	3,5	3,3	2,1	2,0	2,9
Mielipidelehtituki	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6
Uskonnollisten lehtien tuki	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Yleinen kuljetustuki 3)	74,9	76,1	71,7	72,7	74,2	73,7	71,1
TUKI YHTEENSÄ	100	100	100	100	100	100	100

1) Tuki sanomalehdistön kuljetus-, jakelu- ja muiden kustannusten alentamiseen.

2) Uutis- ja tietotoimistojen sekä niiden asiakaslehtien telekustannusten alentamiseen.

3) Tuki maksetaan Posti- ja telelaitokselle lehtien kuljetusmaksujen alentamiseksi.

LÄHTEET: Valtion tilinpäätökset 1980, 1985-88;
Valtion tulo- ja menoarvioesitykset 1980, 1985-90

2 YLEISEN KULJETUSTUEN KÄYTTÖ LEHTIRYHMITÄIN 1980 JA 1985-89

LEHTIRYHMÄ	1980	1985	1986	1987	1988	1989 1)
	<u>milj. mk</u>					
Sanomalehdet	135	213	183	204	214	229
Aikakauslehdet	62	97	95	101	106	83
Paikallislehdet	13	24	24	27	29	45
YHTEENSÄ	210	334	302	332	349	357
LEHTIRYHMÄ	1980	1985	1986	1987	1988	1989 1)
	<u>%</u>					
Sanomalehdet	64,2	63,7	60,5	61,4	61,4	64,2
Aikakauslehdet	29,5	29,0	31,4	30,4	30,4	23,3
Paikallislehdet	6,1	7,1	7,9	8,1	8,3	12,6
YHTEENSÄ	100	100	100	100	100	100

1) Lehtiluokitus on muuttunut vuonna 1989. Luokituksen muutos pienentää aikakauslehtien osuutta ja kasvattaa paikallislehtien osuutta.

LÄHTEET: Aikakauslehtiryhmän mietintö, Liikenneministeriön julkaisuja 1/88;
Aikakauslehtien toimintaedellytykset Suomessa. Kom.miet. 1989:31;
Posti- ja telelaitos, lehtiyksikkö

3 YLEINEN KULJETUSTUKI JA VALIKOIVA LEHDISTÖTUKI SANOMALEHDITTÄIN

	Yleinen kuljetus- tuki 1) (1989)	Puolueiden kautta (1988)	Tukea antanut puolue.	Valtio- neuvoston jakama (1989)	Lehden liikev. (1988)	Yrityksen liikev. (1988)	Lehden levikki (1988)
	1 000 mk						kpl
Aamulehti	6634	800	KOK	-	274571	642240	142920
Anjalankosken Sanomat	310	-	-	-	5526	5526	7674
Borgåbladet	282	100	RKP	210	13800	27370	11449
Demari 2)	3575	4100	SDP	8320	15500	15500	32669
Etelä-Pohjanmaa	224	-	-	-	6900	6910	11688
Etelä-Saimaa	2233	800	KESK	-	49314	67600	35527
Etelä-Suomen Sanomat	2728	-	-	-	112843	156110	67687
Forssan Lehti	1371	-	-	-	22546	66113	15985
Hangöidningen	63	25	RKP	450	45100	22811	3699
Helsingin Sanomat	28408	-	-	-	1065938	1653979	457068
Hufvudstadsbladet	4338	-	RKP	3100	67200	74457	66562
Hyvinkään Sanomat	161	-	-	-	13473	36500	15788
Hämeen Kansa	226	750	SDP	850	3100	3100	..
Hämeen Sanomat	1361	-	-	-	50600	59500	32253
Hämeen Yhteistyö	229	281	SKDL	750	4034	4034	11155
Iisalmen Sanomat	1745	950	KESK	600	23615	51385	19779
Ilkka	10207	600	KESK	-	58836	61043	55026
Itä-Häme	789	-	-	-	12013	156110	14577
Itä-Savo	1535	1050	KESK	400	29000	35251	23101
Jakobstads Tidning	617	30	RKP	370	16697	22503	12147
Kainuun Sanomat	2906	800	KESK	-	43900	63300	30301
Kalajokilaakso	704	-	-	-	8000	9640	..
Kaleva	7402	-	-	-	115368	133107	91866
Kansan Lehti 2)	626	900	SDP	2900	4840	5759	10228
Kansan Sana	317	308	SKDL	650
Kansan Tahto	1548	661	SKDL	2250	9237	9237	16015
Kansan Utiset	2222	1381	SKDL	6060	23517	24100	43454
Kansan Ääni	487	240	SKDL	620	5082
Karjalainen	4804	800	KOK	-	72877	115778	55261
Karjalan Maa	723	350	KESK	1700	4550	63099	..
Karkkilan Tienoo	412	-	-	-	5835
Kauppalähti	18999	-	-	-	151100	330144	80274
Keskipohtjanmaa	4007	800	KESK	-	41500	59285	34432
Keskisuomalainen	7015	-	-	-	116400	195300	79362
Keski-Uusimaa	287	-	-	-	28000	58887	23695
Koillis-Häme	672	-	-	-	9512	31062	9510
Koillis-Lappi	502	-	-	-	4434	642240	8598
Koillissanomat 2)	905	-	-	-	7593	7593	10055
Koti-Karjala	560	-	-	-	5200	6600	7662
Kotimaa	7891	-	-	-	15300	33300	73616
Kotkan Sanomat	1218	800	SDP	-
Kouvolan Sanomat	1720	-	-	-	49700	49700	33464
Kuorevesi-Mänttä- Vilppula 2)	372	-	-	-	5400	195300	8426
Kuusaan Seutu 2)	109	-	-	-	1269	156110	4929
Kymen Sanomat	864	-	KESK	2200	13600	13600	9816
Laitilan Sanomat	287	-	-	-	5487	7100	5725
Lalli	1173	400	KESK	2300	8400	5900	10431
Lapin Kansa	4846	-	-	-	59673	62279	41533
Lieksan Lehti	433	-	-	-	5506	5506	8873
Liitto	1181	400	KESK	2900	10462	45121	..
Loimaan Lehti 2)	604	-	-	-	6244	17379	10244
Loviisan Sanomat	83	-	-	-	4270	4270	4839
Luoteis-Uusimaa 2)	141	-	-	-	6633
Länsi-Savo	1954	-	-	-	41165	61888	28286
Länsi-Suomi	519	1000	KOK	275	31595	59405	20069
Länsi-Uusimaa	308	-	-	-	14535	50016	13471
Maaseudun Tulevaisuus	16423	-	-	-	55800	58700	129173
Nokian Utiset	134	-	-	-	4913	642240	8056
Nurmijärven Sanomat	128	-	-	-	7300	11900	7383
Nya Åland	128	-	-	180	7547	7547	7280
Orimattilan Sanomat 2)	161	-	-	-	7103
Pieksämäen Lehti 2)	502	-	-	-	10000	28900	8775
Pietarsaaren Sanomat	57	-	-	-	3377	3924	3628
Pohjalainen	7583	900	KOK	1820	63832	97988	63828

	Yleinen kuljetus- tuki 1) (1989)	Puolueiden kautta (1988)	Tukea antanut puolue	Valtio- neuvoston jakama (1989)	Lehden liikev. (1988)	Yrityksen liikev. (1988)	Lehden levikki (1988)
	1 000 mk						kpl
Pohjanmaan Kansa 2)	666	550	SDP	1350	3900	3900	6113
Pohjois-Karjala	547	550	SDP	1000	3616	3616	7328
Pohjolan Sanomat	3560	1300	KESK	-	54483	66178	40890
Pohjolan Työ 2)	529	550	SDP	900	4959	4959	6736
Pyhäjokiseutu	789	-	-	-	6980	7228	9878
Raahen Seutu	347	-	-	-	6109	7628	9422
Riihimäen Sanomat	192	-	-	-	14250	14300	13191
Salon Seudun Sanomat	2266	-	-	-	34200	52600	21293
Satakunnan Kansa	3101	900	KOK	-	89822	149342	61871
Satakunnan Työ	532	335	SKDL	770
Savon Sanomat	4337	500	KESK	-	111855	142152	87819
Sisä-Suomen Lehti	348	-	-	-	5200	195300	9029
Suomenmaa	2707	230	KESK	6200	10500	16100	18000
Suomenselän Sanomat	723	-	-	-
Suur-Keuruu	309	-	-	-	5127	642240	7038
Syd-Österbotten	620	25	RKP	300	5650	7025	8807
Tekniikka & Talous	7963	-	-	-	48200	85500	83123
Tiedonantaja	1788	-	SKP	180	5000	5000	..
Turun Päivälehti	555	900	SDP	2550	4949	4949	11012
Turun Sanomat	7666	-	-	-	209059	375852	133489
Tyrvään Sanomat	367	-	-	-	6370	8608	11180
Uudenkaupungin Sanomat	657	-	-	-	8300	12590	8546
Uusi Aika 2)	786	700	SDP	1800	5378	5378	11690
Uusimaa	196	-	-	-	15972	33806	14190
Uusi Suomi	5596	-	KOK	3160	75892	330144	90322
Vakka-Suomen Sanomat	939	-	-	-	5844	6698	9386
Valkeakosken Sanomat	233	-	-	-	8100	20800	8697
Warkauden Lehti	636	-	-	-	16277	21185	13635
Vasabladet	1527	-	-	-	34396	34884	27307
Västra Nyland	570	-	RKP	600	16349	27084	12497
Ylä-Karjala	321	-	-	-	5080	4267	6398
Ylä-Vuoksi	443	-	-	-	18753	23046	15575
Åbo Underrättelser	667	150	RKP	940	5700	10500	8005
Åland	346	-	-	-	14400	22300	11285
Österbottningen	526	80	RKP	480	9107	12198	5438
Östra Nyland 2)	159	25	RKP	290	3368	7167	4415

1) Katso taulukon 1 alaviite 3.

2) Levikkitieto vuodelta 1987.

LÄHTEET: Suomen Lehdistö 7-8/1989, 12/1989
Posti- ja telelaitos, lehtiyksikkö

4 MUUT VALIKOIVAN LEHDISTÖTUEN SAAJAT

	Yleinen kuljetus- tuki 1) (1989)	Puolueiden jakama (1988)	Tukea antanut puolue	Valtio- neuvoston jakama (1989)
1 000 mk				
Ahvenanmaan maakunta	-	205		-
Arbetsbladet	89	350	SDP	450
Astra	4	200	RKP	-
Demokraattinen vaihtoehto	-	818	Deva	-
Folktidningen Ny Tid	44	66	SKDL	-
Kristinestads Tidning	28	10	RKP	-
Kristityn Vastuu	135	1023	SKL	150
Medborgarbladet	211	1569	RKP	-
Nykypäivä	975	6439	KOK	-
Suomen Uutiset	171	1841	SMP	1825
Svensk Framtid	12	200	RKP	-
Svenskbygden	3	40	RKP	-
Valpas	162	452	SDP	200
Vapaus	198	400	SDP	200
Vastin	280	350	SDP	-
Viikko-Eteenpäin	215	818	SDP	600

1) Katso taulukon 1 alaviite 3.

LÄHTEET: Suomen Lehdistö 12/1989;
Posti- ja telelaitos, lehtiyksikkö

5 VARSINAISTEN AIKAKAUSLEHTIEN 1) SAAMA YLEINEN KULJETUSTUKI 1989

LEHTI	Yleinen kuljetus- tuki 2) 1 000 mk	Levikki 1989 kpl
Aku Anikka	4 807,5	304 671
Alibi	71,8	73 067
Anna	2 788,4	162 698
Apu	4 925,0	268 202
Avotakka	106,3	51 961
C-lehti	20,9	17 141
Eeva	201,4	126 694
Eläinmaailma	113,7	41 809
Erä	74,7	35 596
Et-lehti	413,3	154 229
Fakta	43,5	16 759
Gloria	90,1	48 421
Haamujengi	-	5 240
HIFI-lehti	25,0	13 376
Hymy	208,3	107 924
Jallu	3,1	18 174
JP	73,4	35 066
Kaks'plus	145,0	62 575
Kalle	4,1	26 149
Kameralehti	30,4	14 026
Kanava	11,2	6 388
Katso	1 304,9	70 992
Kattimatti	20,3	9 603
Kauneus ja terveys	149,9	74 427
Kodin Kuvalehti	731,4	171 841
Kotiliesi	997,0	195 742
Kotilääkäri	104,2	53 305
Kotivinkki	493,1	199 651
Koululainen	238,6	62 182
Kunto Plus	53,0	36 461
Käytännön Maamies	89,3	30 666
Lasten Pyhäkoululehti	105,4	47 358
Leppis	9,5	12 350
Maailman Vahvin Nalle	51,2	22 869
Maija Mehiläinen	61,0	11 278
Mainosuutiset	21,8	4 168
Makasiini	88,4	51 144
Me Kaksi	19,0	23 030
Me naiset	1 570,6	102 054
Meidän Talo	110,8	42 232
Metsästys ja Kalastus	82,1	32 447
Mikro Biti	79,2	37 576
MikroPC	22,0	10 480
Muoti + kauneus	66,5	53 438

Taulukko 5 jatkuu

Nakke	305,0	19 975
Nalle Puh 3)	115,1	65 063
Nykyposti	248,0	162 216
Parnasso	8,3	5 603
Pellervo	386,9	82 594
Pikkuväki	8,0	5 861
Prosessori	26,8	7 362
Pyhäkoululehti	21,9	10 370
Regina	50,4	38 223
Roope-setä	95,1	52 577
Sandra	69,7	29 413
SE	4,4	111 636
Seura	5 203,2	296 463
SinäMinä	101,3	45 240
Skimbaaja	23,8	14 567
Street & Race	3,8	6 506
Suomen Kuvalehti	2 027,6	105 480
Suosikki	196,8	73 310
Suuri Käsiyökerho	276,8	107 944
Talouselämä	527,2	52 906
Tarzan	29,5	15 537
Tee itse	65,4	50 323
Tekniikan Maailma	525,0	124 613
Terveys 2000	58,6	32 908
Tiede 2000	74,2	41 259
Tieteen Kuvalehti	88,7	56 188
Tietokone	39,0	18 137
Tuulilasi	258,6	95 882
V8-Magazine	27,6	36 754
Valitut Palat	961,2	338 377
Vauhdin Maailma	86,2	39 851
Veikkaaja	1 138,1	73 963
Vene	61,0	33 936
Markkinointi- viestintä	37,3	16 459
Villivarsa	51,1	22 715
VK-lehti	14,0	6 571
Voi Hyvin	79,8	70 743

1) Taulukossa mukana aikakauslehdet, joiden vuoden nettolevikki tarkastettu vuonna 1989.

2) Katso taulukon I alaviite 3.

3) A ja B painos.

LÄHTEET: Posti- ja telelaitos, lehtiyksikkö;

Levikintarkastus Oy. (Levikintarkastus Oy:n tarkastamien yleisöaikakauslehtien nettolevikit tammi-joulukuu 1989)

6 MIELIPIDELEHTITUKEA SAANEET LEHDET 1989

LEHTI	mk
Kulttuurivihkot	143 000
Ydin	143 000
Kaltio	107 000
Suomi	110 000
Taide	100 000
Horisont	95 000
Valokuva	92 000
Finsk Tidskrift	80 000
Nya Argus	77 000
Parnasso	77 000
Akkaväki	70 000
Kanava	70 000
Finlands Natur	60 000
Tyyris Tyllerö	56 000
Sarjainfo	47 000
Politiikan Puntari	40 000
Rondo	40 000
Sateenkaari	36 000
Rauhan Puolesta	35 000
Rumba	31 000
Rytmi	31 000
Ortodoksinen kulttuuri	30 000
Ruumiin kulttuuri	30 000
Sosialistinen politiikka	30 000
Uudistuva ihmiskunta	30 000
Portti	25 000
Tanssi	25 000
Vaihtoehto ydinvoimalle	25 000
Vartija	22 000
Pisteposti	20 000
Fredsposten	20 000
Mielenterveys	20 000
A- ja O -koulu, kasvatus, kulttuuri	19 000
Soihju	18 000
Musiikin Suunta	17 000
Tähtivaeltaja	17 000
Tiedotuskynnys	17 000
Leka och lära	15 000
SETA	15 000
Takoja	15 000
Katsaus	12 000
Nootti	10 000
Taiteen Maailma	10 000
Maapallo	8 000
Demeter	7 000
YHTEENSÄ	1 997 000

LÄHDE: Arsis 2/1989.

7 VALTION KIRJALLISUUSMÄÄRÄRAHAT 1) 1980 JA 1985-90

	1980	1985	1986	1987	1988	1989	1990
	<u>1 000 mk</u>						
Suomenkielisen kaunokirjallisuuden edistämiseen	65	95	100	100	100	100	100
Ruotsinkielisen kaunokirjallisuuden edistämiseen	40	85	90	90	90	90	90
Lukemisharrastuksen edistämiseen	190	370	370	370	380	430	470
Suomalaisen kirjallisuuden kääntämiseen ja julkaisemiseen	120	190	200	200	210	300	400
Kirjailija- ja kirjoittajakoulutukseen	135	200	250	250	260	270	290
Kirjailija-järjestöille	325	760	800	800	870	910	960
Suomen maakunta-kirjailijat ry:lle	110	160	170	180	190	260	290
Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutille	-	220	235	235	300	340	370
Kirjallisuuden ostotukeen	-	350	1 000	1 000	1 200	1 400	1 550
Kirjastokorvausapurahat	4 600	12 300	13 000	15 070	15 710	16 000	16 500
Kirjallisuuden julkaisutuki	-	-	-	-	-	200	500
Yhteensä	5 585	14 730	16 215	18 295	19 310	20 300	21 520

1) Käyttösuunnitelman mukaan.

LÄHDE: Valtion tulo- ja menoarviot 1980 ja 1985-90;
Valtion tilinpäätökset 1980 ja 1985-88

8 KIRJALLISUUDEN OSUUS VALTION TAITEILIIJA-APURAHOISTA 1990

	Kirjailijoiden ja kääntäjien apurahat	Vuosi- kustannukset	(Taiteilija- apurahoja yhteensä)
	kpl	1 000 mk 1)	(kpl)
Taiteilija-apurahat:			
15-vuotiset	28	1 838	(90)
5-vuotiset	25	1 640	(100)
3-vuotiset	27	1 771	(123)
1-vuotiset 2)	19	1 246	(112)
Taiteilija-apurahat yhteensä	102	6 495	(425)
Kohdeapurahat	10	134	(207) 3)

1) Taiteilija-apurahojen osalta laskennallinen osuus vuoden 1990 budjetin arviomäärärahasta.

2) Puolitetut yksivuotiset apurahat on laskettu yhteen yksivuotisiksi apurahoiksi

3) Tukea myönnetty yhteensä 207 kohteeseen. Tuen yhteismäärä on 50 yksivuotista taiteilija-apurahaa vastaava summa.

LÄHTEET: Valtion tulo- ja menoarvio 1990;
Arsis 2/89

9 VALTION TUKI KIRJASTOILLE 1980 JA 1985-90

	1980	1985	1986	1987	1988	1989	1990
TUKIMUOTO	milj. mk						
Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin	207,4	383,2	418,1	470,4	516,3	523,0	566,0
Valtionosuus kirjastojen perustamiskustannuksiin	20,0	25,0	28,0	30,0	30,0	35,5	41,5
Rakennuslainat kirjastoille	3,7	10,5	1,9	0,3	0,4	0,2	-
Valtionavustus yhteispohjoismaiseen kirjastotoimintaan	-	0,2	0,2	0,2	0,2	- 1)	-
Valtionapu yksityiseen kirjastotoimintaan	-	0,1	0,1	0,1	0,1	- 1)	-
Kirjastotoimen suunnittelu ja kirjastokurssit	-	0,2	0,2	0,2	0,2	- 1)	-
Valtionapu kuurojen videotointiin	-	-	-	1,4	1,6	1,7	1,4
YHTEENSÄ	231,1	419,2	448,5	501,2	548,8	560,4	608,9

1) Siirretty määrärahaan valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin.

Lähde: Valtion tilinpäätökset
Valtion tulo- ja menoarviot

10 YLEISTEN KIRJASTOJEN KIRJAHANKINNAT 1980 JA 1985-88

Vuosi	Hankittuja kirjoja	Hankintojen kustannukset
	1 000kpl	milj.mk
1980	1962	72,8
1985	2 405	142,9
1986	2 390	149,9
1987	2 442	156,4
1988	2 361	160,3

LÄHTEET: Tilastotietoja yleisistä kirjastoista vuosilta
1980,1985-88. Kouluhallitus, Kirjastotoimisto.

11 PERUSKOULUN OPPIMATERIAALIKUSTANNUKSET 1980 JA 1985-88

VUOSI	Kustannukset	Oppilaita	Kustann./ oppilas	Osuus oppilaskoht. menoista
	milj.mk	1 000 kpl	mk	%
1980	140,7	593,6	237	3,0
1985	222,5	549,2	406	2,8
1986	238,1	548,7	434	2,7
1987	251,4	550,0	457	2,7
1988	260,8	553,6	471	3,1

LÄHDE: Kouluhallitus, kustannusrekisteri

12 VALTION ELOKUVATAITTEEN MÄÄRÄRAHAT 1980 JA 1985-90

	1980	1985	1986	1987	1988	1989	1990
TUKIMUOTO	1 000 mk						
Kotimaisen elokuvan tuotantotuki 1)	6 250	17 400	19 500	19 300	19 000	21 000	31 500
Elokuva-alan järjestöille	200	360	500	1 300	1 300	1 730	1 830
Elokuvataiteen tukemiseen	750	2 450	2 700	2 700	2 700	-	-
Elokuvasäätöille	-	-	-	-	-	4 700	5 200
Elokuvateknisiä laitteita varten Elokuvasäätöön käytettäväksi	-	1 600	1 600	1 600	1 200	1 200	1 000
Elokuvasäätöön rahoitukseen säätöön ja YLE:n sopimuksen mukaan	-	-	-	-	2 200	2 200	2 200
Elokuvatarjonnan kehittämiseen kunnissa	490	1 150	1 200	1 200	1 200	1 500	1 650
Elokuvateattereiden kunnostamiseen	-	1 000	1 200	1 200	1 200	-	-
Elokuvakopioiden tarjonnan lisäämiseen	170	360	700	700	1 200	-	-
Elokuvateatteritukeen	-	-	-	-	-	2 400	3 400
Suomen elokuva-arkisto	2 647	8 659	8 829	9 246	9 154	9 933	10 113
Suomen maksuosuus Eurimage-rahastoon	-	-	-	-	-	-	550
YHTEENSÄ	10 507	32 979	36 229	37 246	39 154	44 663	57 443

1) Vuoden 1990 tulo- ja menoarviossa nimike muutettu: Kotimaisen elokuva-, televisio- ja videotuotannon ja -jakelun tukemiseen.

LÄHTEET: Valtion tilinpäätökset;
Tulo- ja menoarvioesitykset

13 SUOMEN ELOKUVASÄÄTIÖN TUKITOIMINTA 1980 JA 1985-89

TUEN KOHDE	1980	1985	1986	1987	1988	1989	Tuki- kohteita -89	Tuettuja hakemuksia -89
	1 000 mk						kpl	%
Elokuvatuotanto								
- pitkät elokuvat	5 780	10 329	11 109	7 144	13 035	17 200	19	79
- pitkät lastenelokuvat	158	2 250	500	50	1 379	1 100	1	25
- lyhytelokuvat	1 449	3 346	3 499	3 707	5 746	3 435	33	46
- kopiot	38	170	24	124	53	-	-	-
- käsikirjoitustyöt ja tuotannon valmistelu	505	982	769	854	1 706	2 234	82	63
- leikkaamon käyttö	30	114	945	747	666	878
- muu	-	580	557	490	390	870	20	71
Viennin edistäminen ja festivaalit	199	455	367	430	494	616	35	95
Elokuvateatterien kunnostus	1 047	2 233	2 877	1 875	2 533	760	24	36
Esitystuki elokuvateattereille, maahantuontituki	335	1 472	1 120	1 457	1 899	3 485	304	97
Elokuvakulttuuri	945	1 075	1 207	1 318	1 173	1 147	29	78
YHTEENSÄ	10 473	23 006	22 974	18 195	29 074	31 725	547	77

Taulukko 13 jatkuu

TUEN KOHDE	1980	1985	1986	1987	1988	1989
	%					
Elokuvatuotanto	75,9	77,2	75,7	72,2	79,0	81,1
Viennin edistäminen ja festivaalit	1,9	2,0	1,6	2,4	1,7	1,9
Elokuvateatterien kunnostus	10,0	9,7	12,5	10,3	8,7	2,4
Esitystuki elokuvateattereille, maahantuontituki	3,2	6,4	4,9	8,0	6,5	11,0
Elokvakulttuuri	9,0	4,7	5,3	7,2	4,0	3,6
YHTEENSÄ	100	100	100	100	100	100

LÄHDE: Suomen elokuvasäätiön toimintakertomukset.

14 ELOKUVAN OSUUS VALTION TAITEILIIJA-APURAOISTA 1990

	Elokuva- taiteilijoiden apurahat	Vuosi- kustannukset	(Taiteilija- apurahojen yhteensä)
	kpl	1 000 mk 1)	(kpl)
Apurahat:			
15-vuotiset	5	328	(90)
5-vuotiset	5	328	(100)
3-vuotiset	9	590	(123)
1-vuotiset 2)	5	328	(112)
Taiteilija-apurahat yhteensä	24	1 574	(425)
Kohdeapurahat	7	116	(207) 3)

1) Taiteilija-apurahojen osalta laskennallinen osuus vuoden 1988 budjetin arviomäärärahasta.

2) Puolitetut yksivuotiset apurahat on laskettu yhteen yksivuotisiksi apurahoiksi

3) Tukea myönnetty yhteensä 207 kohteeseen. Tuen yhteismäärä on 50 yksivuotista taiteilija-apurahaa vastaava summa.

LÄHTEET: Valtion tulo- ja menoarvio 1990;
Arsis 2/89

15 ELOKUVASÄÄTIÖN TUKI VIDEOTUOTANNOLLE JA -LEVITYKSELLE 1986-89

	1985	1986	1987	1988	1989	Tuki- kohteita -89	Tuettuja hakem. -89
	<u>1 000 mk</u>					kpl	%
Uustuotannon tuki	-	1 292	905	728	742 1)	8	34
TV-tukirahasto	-	350	270	250	-	-	-
Elokuvienvideolevityksen tuki	-	519	334	682	498	21	53
YHTEENSÄ	-	2 161	1 509	1 660	1 240		

1) Voimassa vain alkuvuoden -89.

LÄHDE: Suomen elokuväsäätiön toimintakertomukset

16 YLEISTEN KIRJASTOJEN AUDIOVISUAALINEN AINEISTO 1987 JA 1988

	1987	1988
	<u>1 000 kpl</u>	
Musiikkiäänitteitä	752 303	842 615
Muita äänitteitä	326 561	388 016
Diakuvia	48 822	51 730
Videotallenteita	5 046	9 880
Filmejä	150	153
Yhteensä vuoden lopussa 1)	1 162 491	1 316 302
Uushankintoja yhteensä/vuosi	169 185	185 902
Hankintakustannukset/vuosi 1 000 mk	13 597	15 004

1) Vuoden aikana tehdyt poistot vähennetty

LÄHDE: Tilastotietoja yleisistä kirjastoista vuodelta 1987, 1988. Kouluhallitus, Kirjastoimisto.

17 VALTION ÄÄNITETUOTANNON TUKI 1985-90

	1 000 mk
1985	250
1986	250
1987	230
1988	230
1989	-
1990	-

LÄHDE: Tulo- ja menoarvioesitykset

18 YLEISRADION TUOTOT TILIKAUSINA 1980/81 JA 1985/86-1988/89

	1980/81	1985/86	1986/87	1987/88	1988/89
	milj. mk				
Lupamaksut	511,7	928,3	1 010,2	1 054,3	1 127,4
Tulot MTV:lta	149,8	291,8	312,0	275,6	276,6
Valtionapu	1,2	6,5	12,5	16,3	11,4
Muut tuotot	11,0	14,8	16,9	24,9	44,4
YHTEENSÄ	673,7	1 241,4	1 351,6	1 371,9	1 459,8

LÄHDE: Yleisradion toimintakertomukset 1980/81-1988/89

19 JOUKKOViestinnän Liikevaihto 1985-88

	1985	1986	1987	1988
	mlj. mk			
Sanomalehdistö	3 200	3 360	3 627	4 070
Paikallislehdistö	600	540	376	419
Ilmaislehdistö	280	310	383	424
Aikakauslehdistö	1 650	1 700	2 240	2 400
Kirjankustannus	1 550	1 600	1 770	1 805
Mainospainotuotteet	1 000	1 150	1 200	1 400
Graafinen joukko- viestintä yht.	8 280	8 660	9 596	10 518
Yleisradiotoiminta	1 389	1 630	1 583	1 660
Paikallisradio	9	40	75	129
Kaapelitelevisio	44	55	161	224
Äänitteet	490	480	530	550
Kuvatallenteet	190	250	250	250
Elokuvateatterit	170	157	136	152
Teletietopalvelu	2	4	6	12
Sähköinen joukko- viestintä yht.	2 294	2 616	2 741	2 977
KOKO JOUKKO- VIESTINTÄ	10 574	11 276	12 337	13 495

LÄHDE: VTT, Graafinen laboratorio.

Liite

Tekijänoikeuskorvaukset

Tekijänoikeuden valvontaan ja korvaamiseen liittyvät kollektiiviset sopimusjärjestelyt ovat yleistyneet parin viime vuosikymmenen aikana ja eräin osin korvausten hallinnointi ja jako on alkanut saada julkista tukea muistuttavia piirteitä. Seuraavassa tarkastellaan sitä osaa joukkoviestinnän tekijänoikeusjärjestelyistä, jonka piirissä esiintyy kollektiivisia sopimusjärjestelyjä. Perusluonteeltaan tekijänoikeuskorvaukset ovat yksityisoikeudellisia korvauksia teosten käytöstä yksittäisille tekijöille ja suurin osa seuraavassa tarkasteltavien järjestöjen tekijänoikeusmaksukertymästä tilitetään yksityisille oikeudenhaltijoille.

Seuraavassa käsiteltävien tekijänoikeusjärjestöjen korvausperintä oli yhteensä noin 215 miljoonaa markkaa vuonna 1989. Summaan sisältyy myös nk. kasettimaksu eli nauhoituksessa käytettävien äänittämättömien kasettien hintaan vuodesta 1984 sisältynyt tekijänoikeudellinen korvausosuus. (Kasettimaksu on viime vuosina ollut suuruudeltaan ääninauhoista 3 p/min ja kuvanauhoista 6 p/min.) Kasettimaksukertymä oli 53,7 Mmk vuonna 1989. (Liitetaulukko 1.) Opetusministeriö vahvistaa kasettimaksun tuoton käyttösuunnitelman vuosittain. Varoista yksi kolmannes tilitetään suoraan oikeudenhaltijoille ja kaksi kolmannesta kanavoidaan seuraavassa käsiteltävien yhteisöjen välityksellä tukitoimintaan.

Säveltäjien tekijänoikeustoimisto Teosto ry. on vanhin tekijänoikeuksien valvontaa harjoittava järjestö (per. 1928). Se valvoo musiikkiteosten esitys- ja tallenneoikeuksia. Sillä on lukuisia vastavuoroisia tekijänoikeuden valvontasopimuksia ulkomaisten tekijänoikeusjärjestöjen kanssa. Teoston yhteydessä on vuodesta 1984 myös toiminut kasettimaksujen (ks. liitetaulukko 1) perintää opetusministeriön valtuutuksella hoitava kasettimaksutoimisto. Vuonna 1989 Teosto peri tekijänoikeuskorvauksia noin 114 Mmk ja tilitti niitä suoraan oikeudenhaltijoille 76 Mmk (josta kasettimaksuja 4 Mmk) (liitetaulukot 2 ja 3.).

Teosto perusti vuonna 1970 yhdessä opetusministeriön ja säveltäjäjärjestöjen kanssa Luovan säveltaiteen edistämissäätiön. LUSES ylläpitää mm. Suomalaisen musiikin tiedotuskeskusta. Teosto tukee LUSESin toimintaa mutta kasettikorvausvarat ovat nykyisin LUSESin keskeinen rahoituslähde, noin 4,4 Mmk vuonna 1989. Lisäksi LUSESin käyttöön osoitettiin 3 Mmk kasettimaksuja käytettäväksi audiovisuaalisen musiikkituotannon edistämiseen yhteistyössä ESEKin (ks. jäljempänä) kanssa. LUSES ja musiikin tiedotuskeskus saavat toimintaansa myös valtionapua.

Gramex ry. (per. 1967) valvoo esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeuksia. Vuonna 1989 Gramex peri korvauksia 27,7 Mmk ja tilitti suoraan oikeudenhaltijoille 22 Mmk, josta 3,8 Mmk sen jaettavaksi ohjattuja kasettimaksuvaroja (liitetaulukot 4 ja 5).

Gramexin yhteyteen perustetun Esittävän säveltaiteen edistämiskeskus ESEKin (per. 1981) tehtävä on säveltaiteen ja äänitetuotannon tukeminen. Myös ESEK

saa toimintaansa valtionapua ja opetusministeriöllä on edustus sen hallinnossa. Vuonna 1989 ESEK sai edellämainittujen yhteistyössä LUSESin kanssa käytettävien kasettimaksuvarojen lisäksi 4,4 Mmk esittävän säveltaiteen ja äänite-tuotannon edistämiseen. Lisäksi Gramex ohjaa ESEKin tukitoiminnassa käytettäväksi ulkomaisen musiikin esittämisestä Suomessa maksettuja korvauksia (6,4 Mmk vuonna 1989). ESEK jakoi tukea 13,1 Mmk vuonna 1989. (Liite-
taulukko 6.)

Tekijänoikeuksien haltijoiden, tekijöiden ja kustantajien eri järjestöjen vuonna 1978 perustama Kopiosto hoitaa valokopioinnin valvontaa ja vuoden 1986 tekijänoikeuslain muutoksen jälkeen radio- ja televisio-ohjelmien edelleenkäyttöä. Kopiosto peri valokopioinnin tekijänoikeuskorvauksia 8,5 Mmk ja tilitti niitä jäsenjärjestöilleen 7,5 Mmk vuonna 1989. Radio- ja tv-ohjelmien tallennelevitys- ja edelleenkäyttökorvauksia Kopiosto peri samana vuonna 10,8 Mmk. (Liitetaulukot 7 ja 8.)

Kopioston osuus kasettimaksuista oli 21 Mmk, josta 11,7 Mmk tilitettiin oikeudenhaltijoille. Vuonna 1987 Kopioston yhteyteen perustettiin Audiovisuaalisen viestinnän edistämiskeskus AVEK. Sen toiminta painottuu audiovisuaalisen ohjelmatuotannon ja jakelun sekä alan jatko- ja täydennyskoulutuksen edistämiseen. AVEKin kautta kanavoitiin elokuva-, televisio- ja muun audiovisuaalisen viestintäkulttuurin edistämiseen 7,5 Mmk kasettimaksuvaroja vuonna 1989. Lisäksi AVEK sai 4,4 Mmk käytettäväksi täydennyskoulutukseen yhteistoiminnassa Suomen elokuväsäätiön kanssa. (Elokuväsäätiö sai toimintaansa kasettimaksuvaroista myös muuta tukea; vrt. taulukko 15 edellä.) Toimikaudella 1988/89 AVEK käytti tukitoimintaan 7,8 Mmk. (Liitetaulukot 9 ja 10.)

Vähäisempi osa kasettimaksukertymästä käytetään muihin kuin edellä eriteltyihin tarkoituksiin (mm. Kirjallisuuden edistämiskeskukselle 400 000 mk ja Visuaalisten taiteiden edistämiskeskukselle 350 000 mk vuonna 1989).

L 1 TYHJÄKASSETTIMAKSUN 1) NETTOKERTYMÄ 1985-89

	milj. mk
1985	26,0
1986	42,5
1987	42,0
1988	55,4
1989	53,7

1) Kasettimaksun perinnän hoitaa Teoston kasettimaksutoimisto. Perittyjen kasettimaksujen käyttösuunnitelmasta päättää vuosittain opetusministeriö.

LÄHDE: Teoston toimintakertomukset

L 2 TEOSTON PERIMÄT TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET 1985-89

KORVAUSLAJI	1985	1986	1987	1988	1989
	1 000 mk				
Kotimaiset esityskorvaukset	46 572	53 195	60 198	67 360	77 521
Ulkomaiset esityskorvaukset	4 442	4 916	5 717	5 888	4 912
Tallentamiskorvaukset	19 239	16 340	19 537	19 035	21 773
Nk. suuret oikeudet	62	82	62	105	90
Muut tulot	6 808	6 920	8 020	12 209	9 703
YHTEENSÄ	77 123	81 453	93 534	104 595	113 998

LÄHDE: Teoston toimintakertomukset

L 3 TEOSTON TILITTÄMÄT TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET JA OSUUS KASETTIMAKSUSTA 1985-89

	1985	1986	1987	1988	1989
	1 000 mk				
Tekijänoikeus- korvaukset	44 623	49 641	57 134	63 121	72 365
Kasettimaksut 1)	540	2 296	3 380	3 354	3 974
YHTEENSÄ	45 163	51 937	60 514	66 475	76 339
LUSES 1)	905	3 393	4 048	4 505	4 356

1) Opetusministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman mukaan.

LÄHDE: Teosto ry:n toimintakertomukset

L 4 GRAMEXIN PERIMÄT TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET 1985-89

KORVAUSLAJI	1985	1986	1987	1988	1989
	<u>1 000 mk</u>				
Esityskorvaukset josta:	10 117	18 525	19 971	21 403	27 216
- kotimaiset	9 895	11 852	15 029
- ulkomaiset	10 077	9 550	12 186
Muut korvaukset	775	535	302	132	529
YHTEENSÄ	10 892	19 060	20 273	21 535	27 745

LÄHDE: Gramex ry:n toimintakertomukset 1985-89

L 5 GRAMEXIN TILITTÄMÄT TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET JA OSUUS KASSETTIMAKSUSTA 1985-89

KORVAUSLAJI	1985	1986	1987	1988	1989
	<u>1 000 mk</u>				
Esityskorvaukset	4 760	5 865	9 161	10 997	14 125
Kasettimaksut 1)	-	2 956	3 365	3 318	3 788
Muut korvaukset	599	255	285	117	517
Muut siirrot tilityks.	26	-	751	2 679	3 544
YHTEENSÄ	5 385	9 076	13 562	17 111	21 973
ESEKille 2)	995	3 683	4 288	4 765	4 425
ESEK/LUSES 2)	-	-	2 000	3 200	3 000

1) Opetusministeriön käyttösuunnitelman mukaan. Vuoden 1986 summa sisältää myös tilitykset vuodelta 1985.

2) Opetusministeriön käyttösuunnitelman mukaan

LÄHDE: Gramex ry:n toimintakertomukset

L 6 ESEKIN JAKAMA TUKI EDISTÄMISTARKOITUKSIIN 1) 1985-89 JA TUEN
JAKAUTUMINEN 1989

	<u>1 000 mk</u>
1985	2 979
1986	6 360
1987	8 589
1988	11 072
1989	13 112
Siitä vuonna -89: 2)	%
- äänitetuotantoon	30,8
- audiovisuaalisiin musiikkiohjelmiin	36,9
- esiintymistilaisuuksiin	22,3
- kuorojen ulkomaan- matkoihin	5,4
- koulutustoimintaan	2,3
- julkaisu- ja muuhun toimintaan	2,3
Yhteensä	100,0

1) Toiminta rahoitetaan pääosin ulkomaisen musiikin esittämisestä Suomessa perityillä korvauksilla ja kasettimaksutuotoilla.

2) Vuonna 1989 myönteinen tukipäätös tehtiin noin 60 %:iin esitetyistä hakemuksista.

LÄHDE: Gramex ry:n toimintakertomukset

L 7 KOPIOSTON PERIMÄT TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET 1985-89

	1985	1986	1987	1988	1989
	1 000 mk				
VALOKOPIOINTI					
Valtio/ koulukopiointi 1)	5 240	5 650	5 875	6 080	6 320
Valtionhallinnon kopiointi	630	660	685	710	740
Kunnallishallinnon kopiointi	381	478	482	627	682
Kirkkohallitus/ ev.lut. kirkon ja ortd. kirkon 2) kopiointi	195	221	246	262	314
Yritykset/ elinkeinoelämän kopiointi	262	274	313	437	457
Muut 3)	-	-	1	8	8
VALOKOPIOINTI YHTEENSÄ	6 708	7 283	7 602	8 124	8 521

1) Kouluissa, korkeakouluissa ja valtion henkilöstökoulutuksessa suoritettavasta kopioinnista.

2) Ortodoksisen kirkon osuus summasta on marginaalinen; esim. v.1989 se oli 1 000 mk.

3) Summa koostuu vuodesta 1988 lähtien lähinnä kaupallisella pohjalla toimivien kieliopistojen kopiointikorvauksista.

Taulukko 7 jatkuu

	1985	1986	1987	1988	1989
	1 000 mk				
RADIO- JA TELEVISIO-OHJELMIEN TALLENNELEVITYS					
Opetusministeriö/ ohjelmien nauhoitus opetukseen	1 100	1 150	1 200	1 240	1 290
Merimiespalvelu/ ohjelmien levitys laivoihin	51	63	78	88	81
Yleisradio/ tallennepalvelu laitoskäyttöön	-	-	120	124	276
Suomen Kaupunkiliitto/ videoiden kirjastokäyttö	-	-	-	167	277
TALLENNELEVITYS YHTEENSÄ	1 151	1 213	1 398	1 619	1 924
YLEISRADIOLÄHETYSTEN EDELLEENLÄHETYS					
PTL, Kaapelitelevisioliitto, Puhelinlaitosten liitto/ Norjan, Ruotsin ja NL:n ohjelmien lähetykset	-	-	325	155	349
Ruotsin TV /YLEn ja MTVn ohjelmien välitys Suur-Tukholman alueella	-	750	1 500	1 700	1 700
Kristiinan, Kaskisen ja Närpiön kunnat 4) /Ruotsin TVn ohjelmien välitys	-	-	173	173	175
YLE/Ruotsin TVn ohjelmien välitys Etelä-Suomessa	-	-	-	-	6 655
YLEISRADIOLÄHETYSTEN EDELLEENLÄHETYS YHT.	-	750	1 998	2 028	8 879

4) 1.9.1986-31.12.1988

LÄHDE: Kopioston toimintakertomukset

L 8 KOPIOSTON JÄSENJÄRJESTÖILLEEN TILITTÄMÄT VALOKOPIOINNIN TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET 1985-89

JÄSENJÄRJESTÖT	19851)	19862)	19873)	1988	1989
TEKIJÄJÄRJESTÖT	1 000 mk				
Suomen Kirjailijaliitto ry	115,8	143,1	70,1	78,0	63,6
Finlands Svenska Författareförening rf	38,7	47,9	23,4	26,1	20,8
Suomen Kääntäjien ja Tulkkien liitto ry	195,8	254,8	127,2	143,3	169,9
Suomen Nuorisokirjailijat ry	38,7	47,9	23,4	26,1	20,8
Suomen Näytelmäkirjailija- liitto ry	38,7	47,8	23,4	26,1	20,8
Suomen Tietokirjailijat ry	2 160,6	2 590,7	1 326,7	1 357,4	1 329,9
Suomen Tiedetoimittajat ry	-	-	-	35,7	57,1
Suomen Sanomalehtimiesten Liitto ry	805,1	1 150	546,7	641,9	559,6
Suomen Taiteilijaseura ry	174,9	285,0	147,7	164,2	222,6
Grafia ry	241,4	285,0	147,7	164,2	222,6
Freelance-ohjelmatyöntekijät ry	113,3	54,1	20,9	26,3	50,8
Suomen Arvostelijain Liitto ry	77,2	111,3	54,6	66,4	57,1
Suomen Valokuvajärjestöjen Keskusliitto - Finnfoto ry	124,1	294,6	149,8	202,4	221,7
Graafiset Muotoilijat ry	-	24,1	13,3	19,4	25,6
Forum Artis ry	14,1	-	-	-	-
Suomen Säveltäjät ry	114,4	120,8	111,4	86,9	86,6
Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry	114,4	120,8	111,4	143,4	147,8
Aikakauslehtien Päätoimittajat ry	64,2	92,5	44,1	53,6	47,1
Päätoimittajien Yhdistys ry	43,5	61,7	29,4	35,7	31,4
YHTEENSÄ	4 475	5 614	2 971	3 297	3 356

Taulukko 8 jatkuu

	1985 ¹⁾	1986 ²⁾	1987 ³⁾	1988	1989
KUSTANTAJAJÄRJESTÖT	1 000 mk				
Suomen Kustannusyhdistys ry	4 250,1	4 894,0	2 515,0	2 676,5	2 671,9
Aikakauslehtien Liitto ry	830,6	1 148,3	574,1	643,2	583,7
Paikallislehtien Liitto ry	-	-	8,3	15,7	14,3
Sanomalehtien Liitto ry	244,8	422,8	158,1	298,2	266,6
Suomen Tekniset Kustantajat ry	142,8	371,6	193,3	213,3	217,6
Suomen Näytelmäkirjailija- liitto ry	7,5	9,3	4,5	5,0	4,0
Musiikkikustantajat ry	222,9	217,4	200,5	207,2	212,4
YHTEENSÄ	5 699	7 063	3 654	4 059	3 971
Suomen Kirjasäätiö 4)	10,8	113,4	141,1	198,4	164,4
TILITYKSET YHTEENSÄ	10 185	12 791 5)	6 766 6)	7 555	7 491

1) Vuonna 1985 tilitettiin koulukopiointikorvaukset vuosilta 1983 ja 1984, valtionhallinnon kopiointikorvaukset vuodelta 1984, ev.lut. kirkon kopiointikorvaukset vuodelta 1984.

2) Vuonna 1986 tilitettiin koulukopiointikorvaukset vuosilta 1985 ja 1986, valtionhallinnon kopiointikorvaukset vuosilta 1985 ja 1986, kunnallishallinnon kopiointikorvaukset vuosilta 1985 ja 1986.

3) Vuonna 1987 tilitettiin koulukopiointikorvaukset vuodelta 1987, ev.lut. kirkon kopiointikorvaukset vuodelta 1987 ja valtionhallinnon kopiointikorvaukset vuodelta 1987.

4) Koostuu Suomen Tietokirjailijat ry:n, Suomen Kääntäjien ja Tulkkien liitto ry:n ja Suomen Kustannusyhdistyksen luovuttamista osuuksista.

5) Lisäksi tilitettiin Suomen Rakennusinsinöörien Liitolle 37 740 mk

6) Lisäksi tilitettiin Suomen Rakennusinsinöörien Liitolle 17 240 mk

LÄHDE: Kopioston toimintakertomukset

L 9 KOPIOSTON OSUUS 1) KASETTIMAKSUSTA 1985-89

	1985	1986	1987	1988	1989
	1 000 mk				
Tilitykseen:					
- kuvakaseteista	613	4 010	7 792	8 010	11 505
- äänikaseteista	50	186	239	232	238
Koulutukseen ja edistämistoimintaan	150	960	-	-	-
AVEKille	-	-	5 600	7 500	9 300
YHTEENSÄ	813	5 156	13 631	15 742	21 043

1) Opetusministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman mukaan.

LÄHDE: Kopioston toimintakertomukset

L 10 AVEKIN TUKITOIMINTA 1) TILIKAUSINA 1987/88 JA 1988/89

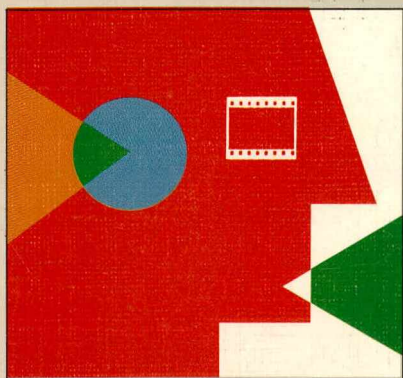
	1987/88			1988/89		
	Tuen kohteita	Tuen määrä	Osuus haetusta tuesta	Tuen kohteita	Tuen määrä	Osuus haetusta tuesta
	kpl	1 000 mk	%	kpl	1 000 mk	%
TUOTANTOTUKI						
Käsikirjoitus- ja tuotannon valmistelutuki	27	531,5	29,6	40	596,5	30,2
Tuotantotuki	30	3 374,6	20,5	47	4 746,9	25,1
Esitys- ja levitystuki	5	150,0	9,0	4	125,0	15,4
Väliaikainen rahoitus	3	221,2	-	4	355,0	81,1
Muu tuki	4	137,8	30,2	4	110,5	31,5
KOULUTUSTUKI						
Henkilökohtaiset apurahat	55	913,2	26,0	78	1 144,3	22,6
Koulutustilaisuuksien järjestämiseen	5	714,5	56,1	6	133,0	88,9
Oppimateriaalijulkaisujen tukeminen	5	102,3	73,2	2	100,0	17,6
TUTKIMUSTUKI						
	6	93,0	29,0	10	167,0	13,8
VIDEOPAJATUKI						
	4	150,0	34,2	9	300,0	10,0
YHTEENSÄ	144	6 388,2	24,3	204	7 778,2	24,0

1) Toiminta rahoitetaan kasettimaksuvaroista

LÄHDE: Avekin toimintakertomukset

Joukkoviestinnän julkinen tuki

Julkaisussa tarkastellaan joukkoviestintäjärjestelmän julkista tukea 1980-luvulla.

Lisäksi julkaisussa on tietoja tekijänoikeuskorvauksista ja niiden käytöstä.

Kulttuuri ja viestintä -sarjan uusimmat julkaisut:

- Joukkoviestintätilasto 1989. Kulttuuri ja viestintä 1989:3.
- Yritysten tuki taiteille 1987. Ritva Mitchell & Eeva-Sisko Veikkola. Kulttuuri ja viestintä 1990:1.
- Finnish Mass Media 1989. Kulttuuri ja viestintä 1990:2 (Joukkoviestintätilasto 1989 englanninkielisenä).

Julkaisujen myynti:

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 17 341

Försäljning:

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 17 341

Hinta - Pris

70 mk

ISSN 0784-8765
= Kulttuuri ja viestintä
ISBN 951-47-3958-2

